

Predikan i Skepplanda kyrka 2021 av Tobias Bäckström

Jungfru Marie bebådelsedag

”Guds mäktiga verk”

Jes 7:10-14

Rom 8:1-4

Luk 1:26-38

Ps: 480, 1:4, 164, 481, 726, 1:5-7

Jag har frågat lite runt om hur föräldrar tänker när de ska namnge sitt nyfödda barn. Vad vill man med namnet? Är det viktigt att det *låter* bra? Ska det vara ett släktnamn? Och är det viktigt vad namnet betyder? Det var sådana frågor som jag ställde.

Ofta börjar man tänka på vad barnet ska heta långt innan det är fött. Men någon berättade att när barnet väl föddes var det ett helt annat namn som kom upp. Det blev bara självklart vad barnet skulle heta. Och att namnge sin bebis efter sitt favoritgodis eller från en rollspelskaraktär förekom också.

När det gäller tilltalsnamn är det viktigaste hur det låter och sen brukar andra och tredjenamn vara namn från tidigare släktingar. Någon valde att namnge sitt barn efter sin mormor eftersom hon betydde så mycket för henne. Och namn från en tidigare släkting sätter ju också in barnet i ett sammanhang.

Men det jag kom fram till var att överlag verkar det inte vara så viktigt vad namnet *betyder*. För det mesta tog man visserligen reda på vad det betydde men det var inte varit det som styrde.

Den här dagen handlar ju om ett barn som ska få namn. Och det gick ju inte riktigt till som det brukar idag. Och faktiskt inte som det brukade gå till då heller. I Israel på den här tiden var det fadern som bestämde vilka namn hans söner skulle få och då som nu var det vanligt att man tog ett namn från släkten. När den nyfödde fick sitt namn blev barnet en *person*, en officiell medlem av människosläktet.

Och vidare förekom det också att man kunde få ett nytt namn vid speciella tillfällen. När man gick in i en ny fas i livet. Till exempel har vi ju Simon som får namnet Petrus, Klippan, av Jesus när han kallar honom.

Ja, när Gud kallar oss så kallar han oss vid namn. Vi är inte opersonliga, vi är inga nummer. Vid dopet nämns det namn som föräldrarna har bestämt, och det nämns just vid dopet för att det är genom det namnet som Gud kallar barnet att vara hans lärjunge.

På bibelns tid var det alltså fadern som namngav barnet. Men Jesus själv var ett undantag för vem namngav honom? Det intressanta är att i detta fall var det *modern*. ”Du ska ge honom namnet Jesus, sa ängeln till Maria.” Maria namngav sin son, Josef var inte inblandad där. Och ja, han var ju inte inblandad i barnets tillblivelse heller. Josef var Jesus styvpappa.

Men det var inte Maria som hittade på namnet – det gjorde ängeln. Namnet Jesus var ett vanligt mansnamn vid den här tiden och det valdes på grund av vad det betydde. *Jesus* –

Herren frälser. Så namnets betydelse var viktigare då – och särskilt då när det gäller Jesus. Men jag tänker att det är en poäng att det var just ett vanligt namn. Och därmed ett högst mänskligt namn. Det var många som gick omkring och hette Jesus. Bland annat Barabbas hette Jesus i förnamn.

Jesus var Guds son som kom för att frälsa oss från våra synder, men han föddes som människa. De som mötte honom på gatan tänkte naturligtvis inte att de såg något annat än en vanlig judisk man. Som hette Jesus.

Men Jesus var inte hans enda namn. Han hade andra betydligt ovanligare namn som uttryckte hans egenskaper och identitet. Det framkommer ju när ängeln talar om att barnet ska *kallas* Helig och Guds son. Alltså *kallas*, inte *vara*. Men det Jesus *heter* och det han *är* sammanfaller.

Men vi fick ju höra ett namn till på Jesus – i läsningen från Jesaja. ”Den unga kvinnan är havande och skall föda en son, och hon ska ge honom namnet *Immanuel*, Gud med oss.” Det är ju en profetia som syftar fram på Jesus. Så då kan man ju undra varför Jesus inte fick heta Immanuel, varför ändrades det till Jesus?

Med Jesus hade många namn och det är alltså vad namnet betyder som är det viktiga. Han fick namnet Jesus för att han skulle frälsa sitt folk från sina synder och Immanuel för att Gud är med oss – i Jesus Kristus. Och i Jesajaläsningen vid juletid får vi ännu fler namn: Underbar i råd, Evig Fader, Fridsfurste. Och Kristus, som betyder den smorde, används också som ett tilltalsnamn om Jesus.

Genom de olika namn som vi fått på Jesus växer det fram en bild av honom, vem han är och vad han betyder för oss. Varje namn är som en pusselbit som bidrar till helheten. Han är både Gud och människa och han fick både gudomliga namn och mänskliga namn.

Maria har alltid varit en förebild, hon som fick ge Gud namn. I henne sker mötet mellan Gud och människa. Gud tar sin boning i henne och växer där för att kunna födas in i världen. Hon var den första att kalla honom vid namn.

Men Gud vill ta sin boning även i dig! Kristus vill växa även i ditt liv. Maria var den första som bar Kristus till världen, men inte den sista. Vi är alla kallade att bli Kristusbärare till världen. Det sker inte på samma konkreta och kroppsliga sätt som för Maria, men genom att låta Kristus prägla ditt liv, genom att kalla honom vid namn, så blir du också en Kristusbärare.

Vi blir ju inte som Maria uppmanade att ge Gud namn. Men vi får tillbe honom vid namn. Gud är inte opersonlig, Gud heter något. Jesus olika namn visar att han är en person för oss. Han kallar oss vid namn, det gjorde han vid när vi en gång döptes, och vi får kalla honom vid hans namn.